

Bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina (PZA) iestatīšana

Gada atskaites formas iestatīšana (Bilance un PZA) notiek sadaļā "Finanses - Konti", piesaistot katru kontu kādai konkrētai atskaites rindai. Tajā jau sākotnēji, datu bāzes veidošanas laikā, ievietots kontu plāns ar šādu piesaisti. Tomēr turpmāk, jau darba procesā Jums noteikti parādīsies jauni konti un subkonti (kontraģenti, uzskaites personas utt.). tāpēc, pirms uzsākt Gada atskaites formas aprēķinus, nepieciešams ieiet sadaļā "Finanses - Konti" un pārbaudīt, vai kādam kontam nav pievienota attiecīgā atskaites rinda. Zemāk aprakstīti soļi, kurus nepieciešams veikt bilances un PZA iestatīšanai:

- Vispirms jāieiet sadaļā "Finanses - Atskaites" un jāizdrukā forma #7 "Bilance" un #8 "Peļņas vai zaudējumu aprēķins". Sagatavojot bilances formu, noteikti ielieciet zīmīti ✓ kvadrātiņā blakus vārdiem "Ar tukšām rokām", lai izdrukā ietvertu visas bilances rindas, nevis tikai tās, kurā ir nulles summas.
- Tātad, bilances un PZA izdruka ir Jūsu priekšā. Tajā redzams, ka katrai rindai atbilst noteikts kods.
- Tagad pārejām sadaļā "Konti". Šeit mūsu uzdevums – katram kontam piesaistīt kādu atbilstošu bilances un (vai) PZA rindu. Izmantojam funkciju **Alt+F10**.

Šādi izskatās tabulas piemērs ar kontu sarakstu ar pievienotiem bilances (ailes "Aktīvs" un "Pasīvs") un peļņu vai zaudējumu aprēķina (aile "PZA") rindu kodiem:

Kontu saraksts															
Konts	An. kods (KA)	Nosaukums	Sāk. atlikums, EUR	Aktīvs	Pasīvs	PZA	K	J	F	B	N	V	A	P	?
2620		Bankas konts DnB	800.00	0620							B	N	A		
2621		Bankas konts Swedbank		0620							B	N	A		
3110		PAMATKAPITĀLS	-2845.74		0660										
3310		LIKUMĀ NOTEIKTĀS REZERVES			0710										
3410		PĀRSKATA GADA NESADALĪTĀ PEĻŅA	-2200.00		0790										
3420		IEPRIEKŠĒJO GADU NESADALĪTĀ PEĻŅA			0780										
4110		CITI UZKRĀJUMI			0840										
4310		NEIZMANTOTO ATVALINĀJUMU UZKRĀJUMI			0840										
5110		ILGTERMIŅA AIZŅĒMUMI			0900										
5210	...	NO PIRCĒJIEM SAŅEMTIE AVANSI		0470	1070		K	J							
5310	...	NORĒĶINI AR PIEGĀDĀTĀJIEM (LV)		0400	1080		K	J							
5310	001	SIA "XXXXXXXXXXXXXX"		0400	1080		K	J							
5310	AAA	SIA "11111111111111111111111111111111"		0400	1080		K	J							
5310	BBB	SIA "222222222222"		0400	1080		K	J							
5311	...	NORĒĶINI AR PIEGĀDĀTĀJIEM (ES)		0400	1080		K	J							
5541		ĀPSAIMNIEKOŠANA		0500	1130										
5550		ĪPAŠNIEKA IEGULDĪJUMS		0500	1130										
5610		DARBA ALGA		0500	1130										
5710		UZŅĒMUMA IENĀKUMA NODOKLIS		0500	1120										
5711		ATLIKTAIS UIN		0500	1120										
5721		PVN	-1241.86	0500	1120										P
5722		IEDZĪVOTĀJU IENĀKUMA NODOKLIS		0500	1120										
5723		SOCIĀLAIS NODOKLIS		0500	1120										
5724		RISKA NODEVA		0500	1120										
5725		ĪPAŠUMA NODOKLIS		0500	1120										
5726		MIKROUZŅĒMUMA NODOKLIS		0500	1120										
5729		PVN ES (REVERSE)		0500	1120										
5810		DIVIDENDES			1150										
6110		IEŅĒMUMI NO PAMATDARBĪBAS			0790	020									
6210		REALIZĀCIJA NO PVN NEAPLIEK. DARĪJUMIEM			0790	030									
6310		REALIZĀCIJA AR PVN 0%			0790	030									
7110		MATERIĀLU NORAKSTĪŠANA			0790	040									
7111		PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI			0790	040									
7112		PAMATLĪDZEKĻU NORAKSTĪŠANAS VĒRTĪBA			0790	040									
7119		INVENTARIZĀCIJAS ATLIKUMU KOREKCIJA			0790	040									
7120		PREČU NORAKSTĪŠANA			0790	040									
7210		DARBA ALGA			0790	060									
7211		NEIZMANTOTIE ATVALINĀJUMI			0790	060									

Kontu saraksts ar bilances (aktīvs un pasīvs) un PZA kodiem

Kā redzam piemērā, dažiem bilances kontiem pievienota tikai atbilstošā aktīva vai tikai pasīva rinda, bet dažiem – vienlaikus abas rindas.

Piemēram, kontam 3410 (“Pārskata gada nesadalītā peļņa”) atbilst pasīva rinda 0790. Tas nozīmē, ka, aprēķinot bilanci, konta 3410 atlikums atspoguļosies pasīva rindā 0790 neatkarīgi no tā, vai kontā 3410 atlikums ir debetā vai kredītā. Ja atlikums ir debetā (proti, zaudējumu gadījumā), rindas 0790 vērtība būs ar mīnus zīmi, gadījumā, ja kredītā (peļņas gadījumā) ar plus zīmi.

Tai pat laikā kontiem, kuri sākas ar 5310, pievienotas atbilstošas uzreiz divas rinda: aktīva (0400) un pasīva (1080). tas nozīmē, ka, ja kāda piegādātāja konta atlikums būs debetā, tas atspoguļosies aktīva rindā 0400, bet ja kredītā, tad pasīva rindā 1080.

Operāciju kontiem (ienākumu un izdevumu kontiem) tiek pievienots atbilstošs PZA rindas kods (piemēram, 030, 040, 060 utt.), kā arī pasīva rindas kods 0790 (“Pārskata gada nesadalītā peļņa”). Kods 0790 jānorāda tāpēc, lai tekošā gada finanšu rezultāts (peļņa vai zaudējumi) arī atspoguļots bilancē (šādā gadījumā bilances aprēķina laikā ikvienam starpdatumam gada vidū nenāksies slēgt operāciju kontu atlikumu 8610). Izņēmums ir tikai rezultējošais konts 8610, kuram nevajag ievadīt nevienu kodu.

! Sekojiet, lai kontu sarakstā ievadītie bilances rindu kodi neatspoguļotos sarkanā krāsā. Sarkanā krāsa ir signāls, ka esat ievadījis nepareizu kodu.

Ātrās iestatīšanas funkcija (Ctrl+Alt+10)

Līdztekus funkcijai **Alt+F10**, ar kuras palīdzību var iestatīt kontam atbilstošu bilances vai finanšu rezultātu atskaites rindas kodu, pastāv vēl viena ļoti noderīga funkcija: **Ctrl+Alt+F10**, kas ļauj būtiski paātrināt procesu.

Tā darbojas šādi: pieņemsim, Jums ir kāda kontu grupa, kurai nepieciešams norādīt vienus un tos pašus atskaites rindu kodus, piemēram, piegādātāji (konti, kas sākas ar 5310), pircēji (konti, kas sākas ar 2310) utt. Šādā gadījumā nebūt nav obligāti katram piegādātājam vai pircējam ar **Alt+F10** ievadīt atskaites rindas kodu. To pietiek izdarīt tikai vienu reizi, bet vēlāk ar **Ctrl+Alt+F10** nokopēt šo iestatījumu visiem grupas kontiem.

Piemēram, uzbīdot kursoru uz konta 5319 XXX (norēķini ar piegādātāju XXX), vispirms ar **Alt+F10** ievadām tam aktīva rindas kodu (0400) un pasīva rindas kodu (1080). Pēc tam, paliekot rindā ar šo kontu, nospiežam **Ctrl+Alt+F10** (vai izvēlamies rindu ar šādu funkciju konteksta izvēlnē) un lodziņā “Kontu grupa” ievadām 5310. Rezultātā kodi 0400 un 1080, kas piešķirti kontam 5310 XXX, tiek nokopēti visiem kontiem, kas sākas ar 5310.

Tādējādi, pēc tam, kad Jūs vienreiz esat katram kontam esat pievienojuši atbilstošu noteiktu kodu (vai kodus) no Gada atskaites rindām, turpmāk Jums atliks tikai saglabāt šo iestatījumu “darba stāvoklī”. Tad nākamreiz, kad būs nepieciešamība aprēķināt bilanci vai PZA atskaiti, Jūs atkal ieiesiet sadaļā “Konti” un ar **Ctrl+Alt+F10** ātri nokopēsiet rindu kodus jaunajiem kontiem no jau agrāk iestatītajiem kontiem.

Gada atskaites eksportēšana uz EDS

Lai tiktu izveidots fails Gada atskaites eksportēšanai uz EDS, nepieciešams sadaļā "Finances - Atskaites" aprēķināt formu #7 "Balance". Fails tiek izveidots mapē **\ACCpr\DATA_EXPORT\EDS**, un tā nosaukums ir **eds_gp.xml**.

Uz EDS no programmas tiek eksportēti dati par bilances (aktīvs un pasīvs) un PZA aprēķinātajām rindām, kā arī vidējais darbinieku skaits (no sadaļas ALGA).